

WICEMINISTER

L. dz.

odpis

Do

Pana Prezydenta Rady Ministrów.

W myśl rozmowy z Panem Prezydentem przesyłam projekt wiadomego dekretu.

Sprawa ukraińska w obecnym swoim stadium dojrzała już do poczynienia pewnych kroków w stosunku do społeczeństwa ukraińskiego w Małopolsce Wschodniej. Jasną jest rzeczą, iż uregulowanie stosunków w tej ostatniej ułatwi znacznie pomyślny rozwój naszej czynnej polityki w stosunku do Wschodniego przańskiego państwa Ukraińskiego. Znaczne uspokojenie i ochłodzenie umysłów, które ostatnio wśród Rusinów Małopolskich nastąpiło, pogłębione zostało jeszcze bardziej przez naszą pomyślną ofensywę, która odebrała Rusinom ostatnią nadzieję na zmianę stosunku się na froncie wschodnim w sposób dla Polski niefortunny i dający im jakiekolwiek widoki pomyślnego rezultatu dla nowego czynnego wystąpienia. Nie tylko zdecydowana ich świadomość niewspółmierności się, ale i przekonanie, iż w chwili obecnej dzięki niedwuznacznemu objawowi naszej potęgi - Ententa chłodniej jeszcze niż dotychczas potraktuje ich aspiracje i nie będzie się kwapić z poważniejszą interwencją - wytwarza możność wystąpienia z naszej strony z krokami natury łagodzącej, które w żaden sposób nie mogą już być potraktowane, jako objaw skąbości, lub akt naciskiem zewnętrznym wywołany.

Umysły realniejsze wśród Rusinów dochodzą i dojść muszą do szukania modus vivendi w ramach istniejących warunków. Temu rodzącemu się ugodowemu kierunkowi trzeba dać możność wzrostu i dojścia do głosu i wpływu.

Taką możność w chwili obecnej najdogodniej dać można przez wyraz dążeń pojednawczych ze strony Rządu.

Rzeczą niewątpliwie już dojrzałą, byłby akt łaski w stosunku do przestępstw związanych z walkami 1918 i 1919 roku. Projekt odnośnego dekretu załączam z prośbą o możliwie rychłe rozpatrzenie ze względu na aktualność sprawy.

Zaznaczam, iż dotychczasowe zarządzenia łagodzące, np. zwolnienie cywilnych internowanych i urlopowanych jeńców wojennych rusinów - bynajmniej złych następstw za sobą nie pociągnęło, zaś na usposobienie ludności ruskiej w Małopolsce oddziałało pomyślnie.

/-/ Sosnkowski

Generał-pporucznik i Wiceminister

Za zgodność odpisu:

1 załącznik

Do Oddziału II-go M.S. Wojsk.